



**Miljödepartementet**  
Klimatenheten  
Sofia Stjernholm Vladic  
sofia.stjernholm.vladic@regeringskansliet.se

## Remissammanställning av revideringen av EU:s förordning om fluorerade växthusgaser

Den 5 maj 2022 skickades förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning 517/2014 om fluorerade växthusgaser på remiss till 113 remissinstanser. Förslaget är en del av den europeiska gröna given och syftar till att bidra till nå EU:s klimatmål. Förslaget syftar även till att anpassa förordningen till Kigalitillägget under Montrealprotokollet samt att åtgärda de problem som har identifierats sedan den senaste revideringen.

Totalt har 70 remissvar inkommit. Av dem hade 32 instanser inga synpunkter eller avstod från att besvara remissen. Utöver de tillfrågade remissinstanserna har 6 remissvar inkommit från 7 instanser.

Bland remissvaren återfinns 32 centrala myndigheter och rådgivande organ, 13 kommuner, 11 bransch-, näringslivs- och arbetsgivarorganisationer, 7 länsstyrelser, 5 enskilda företag och statliga bolag samt 3 intresseorganisationer.

De instanser som har svarat utöver de tillfrågade remissinstanserna är *AstraZeneca*, *NIBE*, *Försvarsinspektören för hälsa och miljö*, *Svenska institutet för standarder*, *Siemens Energy AB* samt *Riksförbundet HjärtLung* och *Astma- och Allergiförbundet*, som har inkommit med ett gemensamt yttrande.

## Övergripande om förslaget

Kommissionen presenterade den 5 april 2022 sitt förslag till revidering av Europaparlamentets och rådets förordning 517/2014 om fluorerade växthusgaser (f-gasförordningen). Förslaget är en del av den europeiska gröna given. Den reviderade förordningen är ett nyckelinstrument för att minska utsläppen av f-gaser samt bidra till att EU når sitt utsläppsminskningssmål om minst 55 procent till 2030 och sitt klimatneutralitetsmål senast 2050. Förslaget avser även anpassa förordningen till Kigalitillägget under Montrealprotokollet samt åtgärda de problem som har identifierats sedan den senaste revideringen.

Den föreslagna förordningen avses ersätta den nu gällande f-gasförordningen.

Den viktigaste bestämmelsen i kommissionens förslag är ett stramare kvotssystem för fluorerade kolväten (HFC) som får släppas ut på EU:s inre marknad av både producenter och importörer. Vidare föreslås att ytterligare förbud införs för användning och marknadsplacering av produkter samt utrustningar som använder eller fylls på med växthusgaspotenta f-gaser, där klimatsmarta alternativ finns. Det gäller till exempel luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning samt elektriska brytare.

För att säkerställa att Kigalitillägget under Montrealprotokollet efterlevs föreslås nya nedfasningssteg efter år 2030. Det föreslås även att vissa undantag för exempelvis inhalatorer för läkemedelsbruk tas bort. Rapporterings- och licenssystemet föreslås täcka alternativa gaser och fler aktiviteter. En ny utfasningsplan för produktionen av HFC föreslås. Förslaget innehåller även ett förbud mot handel med HFC med icke-parter till Montrealprotokollet från och med år 2028.

Kommissionen föreslår bland annat att det ska vara lättare för tull- och övervakningsmyndigheter att kontrollera import och export av f-gaser, i syfte att motverka illegal handel. Kommissionen föreslår även att producenter och importörer av HFC-gaser ska betala en så kallad kvotavgift om 3 euro per ton koldioxidekvivalenter till kommissionen, för att täcka administrativa och IT-kostnader. Eventuella överskott föreslås tillföras EU:s gemensamma budget.

Certifierings- och utbildningsprogram föreslås utökas till att omfatta fler f-gaser och klimatvänliga alternativ, inklusive naturliga köldmedier, samt inkludera energieffektivitetsaspekter.

Kommissionen föreslår även en skyldighet för medlemsstaterna att införa administrativa sanktionsavgifter samt befogenheter för behöriga myndigheter att konfiskera eller beslagta olagligt åtkomna varor eller vinster. Sanktionsavgifternas storlek ska bestämmas med hänsyn till bland annat överträdelsens art, om den begåtts uppsåtligt eller av oaktsamhet samt vilka vinster som överträdelsen har genererat.

Förslaget ger också kommissionen befogenhet att anta ett antal delegerade akter avseende bland annat procedurer, vilka gaser som omfattas av återvinnings- och destruktionskrav samt andra tekniska specifikationer.

### Remissinstansernas inställning till förslaget

Samtliga remissinstanser är positiva till det huvudsakliga syftet med förslaget och ser behov av att begränsa användningen och minska utsläppen av f-gaser. *Naturvårdsverket* framhåller att en påskyndad avveckling av HFC inom EU kan skapa förutsättningar för en snabbare global nedfasning av HFC.

*Energimyndigheten, Sjöfartsverket, Siemens Energy AB* och *Umeå kommun* tillstyrker förslaget i sin helhet. Ingen remissinstans avstyrker förslaget i sin helhet.

### Remissinstansernas samlade synpunkter

Remissinstansernas synpunkter har kategoriserats enligt följande:

- Certifiering och utbildning (artikel 10)
- Begränsningar för utsläppande på marknaden och försäljning (artikel 11)
- Informationsutbyte och rapportering (artikel 23 samt 26–28)
- Tillsyn, kontroll och förebyggande av illegal handel (artikel 29)
- Administrativa sanktioner (artikel 31)
- Bestämmelser för luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning (Annex IV, förbud 17 och 18)
- Bestämmelser för elektriska brytare (Annex IV, förbud 23)
- Förslagets omfattning
- Övriga synpunkter

## Certifiering och utbildning (artikel 10)

*Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac)* är positiva till förslaget om att införa ett krav på certifiering för fysiska personer och företag som arbetar med utrustning innehållande f-gaser.

För att kvalitetssäkra certifieringsinstitutet rekommenderar *Swedac* att det införs ett krav på att certifiering utförs av oberoende ackrediterade certifieringsorgan. Det skulle enligt *Swedac* öka trovärdigheten för arbetet för att minska utsläpp från f-gaser samt innebära en harmonisering av certifieringskraven inom EU. *Swedac* understryker dock vikten av att certifieringsorgan är ackrediterade för de uppgifter som certifikatet avser.

*Naturvårdsverket* anser att artikel 10.1 bör förtydligas, så att det framgår att certifieringsprogram i medlemsstaterna bör inkludera certifiering av naturliga köldmedel. Därmed säkerställs att personal som utför arbete på kylutrustning med sådana alternativa köldmedier har den som kompetens som krävs och är certifierade för arbetet i fråga.

*NIBE* anser att artikel 10 behöver omarbetas för att underlätta övergången till naturliga och brännbara köldmedier och öka kunskapen inom branschen. Även *Svenska Kyltekniska Föreningen* ser behov av kunskapshöjande insatser och undersöker möjligheten att inkludera brännbara medier i sina egna obligatoriska certifieringssystem.

*Svensk Dagligvaruhandel* är inte lika positiva till förslaget och framhåller att ett certifieringskrav för naturliga köldmedier riskerar att öka företagets kostnader. *Svenska Kyl- och Värmepumpföreningen (SKVP)* tror emellertid inte att frivilliga alternativ skulle få ett brett genomslag. För att säkerställa en effektiv och säker omställning anser *SKVP* därför att även miljövänliga alternativ bör omfattas av förslaget om krav på certifiering.

*Stockholms kommun* föreslår att det införs krav på registerföring av uppgifter om personcertifikat i artikel 7.1, för att möjliggöra uppföljning av certifieringskravet. *Länsstyrelsen i Skåne* föreslår att Sverige tar fram ett nationellt register, enligt vad som föreslås i artikel 7, så att det tydligt framgår hur registret ska utformas.

*Svenska Institutet för Standarder* är positiva till förslaget om att utbildning av fysiska personer som bedriver verksamhet med fluorerade växthusgaser ska inkludera information om tillämpliga tekniska standarder.

## Begränsningar för utsläppande på marknaden och försäljning (artikel 11)

*Läkemedelsverket, AstraZeneca, Riksförbundet HjärtLung* samt *Astma- och Allergiförbundet* välkomnar att produkter för farmaceutiskt bruk inkluderas i f-gasförordningen, men lyfter vikten av att säkerställa tillgången till alternativa läkemedel för behandling av astma och KOL innan utfasning sker.

*AstraZeneca* anser att förordningen behöver utformas på ett sätt som möjliggör individanpassad behandling av astma och KOL tills dess att alternativ till f-gasdrivna dosinhalatorer finns tillgängliga på marknaden i tillräcklig utsträckning. Därför föreslår *AstraZeneca* att utfasningen av hydrofluoroalkan (HFA), som används i vissa dosinhalatorer, inleds år 2030 i stället för det föreslagna 2027.

*AstraZeneca* påpekar vidare att den svenska läkemedelsindustrin arbetar med att utveckla alternativ till f-gasdrivna dosinhalatorer som förväntas finnas tillgängliga på marknaden år 2025. För att underlätta införandet av nya generationens dosinhalatorer inom och utanför EU föreslår *AstraZeneca* att läkemedelsmyndigheterna tillförs resurser för snabbare handläggning av tillståndprocessen samt att lättnader för export till tredje land införs i förordningen.

*Läkemedelsverket* anser att dosinhalatorer för medicinsk användning ska undantas från f-gasförordningen och i stället borde omfattas av Europaparlamentet och rådets direktiv (2001/83/EG) om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel (humanläkemedelsdirektivet).

*Riksförbundet HjärtLung* och *Astma- och Allergiförbundet* föreslår att *Läkemedelsverket* ges i uppdrag att följa hur utfasningen påverkar patienter.

*Länsstyrelsen i Skåne* anser att ett marknadsplaceringsförbud bör införas så att F-gaser med en uppvärmningspotential (GWP) på 1 500 eller mer inte får förekomma efter 2030.

## Informationsutbyte och rapportering (artikel 23 samt 26–28)

*Tullverket* efterlyser ett klagörande om på vilket sätt information ska lämnas enligt artikel 23 punkt 3 och punkterna 6–8 i förslaget samt vilka krav som ska ställas på tullkontor som utför kontroller enligt förslagets artikel 23 punkt 13. Om informationen ska lämnas på annat sätt än via tulldeklarationen, framför *Tullverket* att det riskerar att störa deras kontrollarbete.

*Malmö kommun, Tullmyndigheten och Kemikalieinspektionen* anser bland annat att det är oklart hur förslaget om informationsutbyte i artikel 28 förhåller sig till den svenska sekretess- och dataskyddsregleringen. Även *Naturvårdsverket* framför att det kan behöva utredas om svensk lagstiftning förhindrar informationsutbyte i enlighet med förslaget.

*FMV* och *Fortifikationsverket* lyfter vikten av sekretess för uppgifter som rör rikets försvars- och säkerhetsintressen. För att undvika att känsliga uppgifter röjs föreslår *Försvarsinspektören för hälsa och miljö* att det inrättas ett särskilt rapporteringssystem för informationsutbyte för försvarssektorn.

*Försvarsmakten* och *FMV* betonar att förslaget om rapporteringsskyldighet i artikel 26 inte får påverka deras möjlighet att rapportera direkt till *Försvarsinspektören för hälsa och miljö*.

Både *Malmö kommun* och *Länsstyrelsen i Örebro län* lyfter behovet av vägledning och resurser till myndigheterna för samarbete och utbyte av information.

*Naturvårdsverket* är positiva till att det inrättas ett centraliserat elektroniskt system för informationsutbyte, enligt vad som föreslås i artikel 27.

#### **Tillsyn, kontroll och förebyggande av illegal handel (artikel 29)**

*Incert AB, Svenska Kyl- och Värmepumpföreningen, Avfall Sverige, Länsstyrelsen i Västra Götalands län* samt *Malmö kommun* är alla positiva till förslaget om ökad tillsyn och förebyggande av illegal handel. *Malmö kommun* lyfter dock svårigheter med att överblicka hur förslaget kommer att påverka deras tillsynsverksamhet.

*Kemikalieinspektionen* tillstyrker förslaget, men framhåller att det kan medföra höga destruktionskostnader för tullmyndigheterna och att finansiering därför bör säkerställas på unionsnivå. Även *Länsstyrelsen i Skåne län* är positiv till de krav som ställs på tillsynsarbetet i artikel 29, men påpekar att tillsynsmyndigheterna kommer att behöva resurser och tydliga instruktioner.

*Malmö kommun* lyfter vikten av att tillsynsmyndigheterna kompenseras för eventuella merkostnader för uppgifter som inte täcks av tillsynsavgifterna. För att säkra sådan finansiering föreslår *Naturvårdsverket* att överskottet av intäkterna av de kvotavgifter som föreslås i artikel 17 används för att finansiera tullmyndigheternas verksamhet.

*Naturvårdsverket* och *Kemikalieinspektionen* anser att förslaget skulle innebära en alltför hög grad av detaljstyrning av tillsynsverksamheten. *Naturvårdsverket* motsätter sig därför delar av förslaget i artikel 29 och anser att de nationella myndigheterna borde ges större utrymme att själva utforma sin tillsynsverksamhet.

*Naturvårdsverket* och *Kemikalieinspektionen* anser även att förslaget behöver förtydligas i delen som avser myndigheternas uppgifter, så att det tydligt framgår vad myndigheterna förväntas göra och så att hänsyn tas till att det nationella myndighetsansvaret kan fördelas på olika sätt i olika medlemsstater.

*Svensk Dagligvaruhandel* anser att förslagen om krav på kontroller, tillsyn och rapportering bör övervägas noga för att undvika alltför höga administrativa kostnader för företag.

*SKVP* föreslår att det införs krav på periodisk läckagesökning för utrustning, för att inte riskera försämrade energieffektivitet och större klimatpåverkan.

#### **Administrativa sanktioner (artikel 31)**

Både *Åklagarmyndigheten* och *Sveriges advokatsamfund* avstyrker förslaget i den del som avser administrativa sanktioner.

*Sveriges advokatsamfund* lyfter att överträdelserna i förslaget redan kan föranleda straffrättsliga påföljder enligt EU:s miljöbrottsdirektiv. Förslaget skulle därmed innebära att samma överträdelse kan föranleda både administrativa sanktioner och straffrättsliga påföljder, vilket kritiserar ur förutsebarhets- och rättssäkerhetsaspekt.

*Åklagarmyndigheten* framhåller att de åtgärder som förslaget tar sikte på redan är kriminaliserade enligt svensk rätt, vilket innebär att en avkriminalisering skulle behöva göras för att undvika dubbelbestraffning på nationell nivå.

*Kemikalieinspektionen* motsätter sig att sanktionernas utformning regleras på unionsnivå. *Naturvårdsverket* påpekar att det är medlemsstaternas roll att besluta om sanktionernas utformning och bedömer att förslaget inte är kompatibelt med svensk reglering av tillsyn, marknadskontroll och miljöstraffsavgifter.

Även *Stockholms kommun* är skeptisk till införandet av administrativa sanktionsavgifter, i det fall det är tänkt att avgifterna ska differentieras baserat på egenskaper hos verksamhetsutövaren. Enligt nämnden skulle en sådan ordning leda till ökad arbetsbelastning för tillsynsmyndigheterna och riskerar att föranleda orättvisa eller felaktiga utfall.

#### **Bestämmelser för luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning (Annex IV, förbud 17 och 18)**

*NIBE* lovordar omställningen till naturliga köldmedier. *NIBE*, *Incert AB* och *Svenska Kyltekniska Föreningen* påpekar dock att naturliga köldmedier antingen är brandfarliga, och därmed inte lämpar sig för inomhusbruk, eller kan komma att förbjudas genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH). Även *Energiföretagen* lyfter vikten av harmonisering med EU:s kemikaliestrategi för hållbarhet.

Enligt både *NIBE* och *Sveriges Kyltekniska Förening* behöver befintliga säkerhetsstandarder för såväl värmepumpar som kylaggregat omarbetas innan en omställning till brandfarliga köldmedier kan ske. En forcerad omställning riskerar enligt *NIBE* att leda till oönskade person- och egendomsskador och kan orsaka en brist på köldmedium.

*Svenska Kyltekniska Föreningen* betonar svårigheter för värmepumpsbranschen att ställa om i tid. Föreningen lyfter särskilt förbudet mot hermetiskt tillslutna produkter vars globala uppvärmningspotential överstiger 150 och menar att det omfattar i princip alla villavärmepumpar. Enligt föreningen saknas det realistiska alternativ för att ersätta alla bergvärmepumpar i Sverige innan den 1 januari 2025.

*NIBE* anser att förslaget riskerar att motverka RePowerEU-planen. Den föreslagna kvotavgiften i artikel 17.5 medför enligt *NIBE* en väsentlig prisökning för värmepumpar samtidigt som RePowerEU påtalar ett brådskat behov av kraftigt ökad användning av värmepumpar för att minska utsläpp och beroende av rysk gas. En alltför kort tidsram för omställningen kan enligt *NIBE* medföra att branschen inte hinner öka produktionen av värmepumpar i den takt som RePowerEU eftersträvar.

*NIBE* anser därför att förbud nummer 17 och 18 i Annex IV till förslaget bör införas den 1 januari 2030. *NIBE* föreslår dock att förbud nummer 17 införs



den 1 januari 2027 för produkter med en nominell termisk effekt upp till maximalt 6 kW. För produkter överstigande 6 kW föreslår NIBE att tidsfristen utökas till den 1 januari 2030.

### **Bestämmelser för elektriska brytare (Annex IV, förbud 23)**

*Svenska kraftnät, Energiföretagen och Vattenfall* varnar för att bestämmelserna för elektriska brytare kan få konkurrensbegränsande effekt eller föranleda en monopolsituation på marknaden, om få företag hinner ställa om i tid. Instanserna påpekar att det saknas realistiska alternativ till svavelhexafluorid (SF<sub>6</sub>) och varnar för bristen på tillverkare som tillhandahåller högspänningsställverk med en uppvärmningspotential under 10. De lyfter även att sådana alternativ är platskrävande och kan bli svåra att lansera.

För att undvika en monopolsituation på marknaden anser *Energiföretagen* att det bör anges i förslaget att en förutsättning för att införa marknadsplaceringsförbud är att godkända alternativa lösningar tillhandahålls av minst två tillverkare på marknaden och till rimligt pris.

*Energiföretagen* och *Vattenfall* anser att övergångstiderna för utfasning av SF<sub>6</sub>-baserad teknik måste omprövas för samtliga spänningsnivåer, för att inte störa utveckling och drift av elnät eller äventyra en fortsatt trygg energiförsörjning.

*Vattenfall* anser även att reservdelar till befintliga SF<sub>6</sub>-baserade installationer bör undantas från förbudet i artikel 11.1 samt att undantag bör övervägas för elektrisk utrustning där det saknas marknadsfärdiga tekniska lösningar. Även *Energiföretagen* lyfter vikten av att förbudet i artikel 11.1 samt nummer 23 i Annex IV inte förhindrar underhåll och reparation av befintliga ställverk. *Svenska kraftnät* anser att även utbyggnad av befintliga ställverk borde tillåtas.

*Vattenfall* och *Energiföretagen* anser vidare att det föreslagna GWP-taket bör revideras för att ta hänsyn till fler tekniska och kommersiella möjligheter samt säkra energiförsörjningen inom unionen. Om inget genomfört alternativ är marknadsfärdigt anser *Vattenfall* att undantag från förbudet bör övervägas.

*Vattenfall* varnar för att den begränsade tillgången till alternativa lösningar på marknaden kan försena omställningen till ett fossilfritt energisystem. Även *Svenska kraftnät* pekar på risken för förseningar i omställningen och efterlyser mer detaljerade undantagskriterier i förslagets Annex IV § 2.

*Svenska kraftnät* anser vidare att det finns motsättningar mellan förslaget och kommissionens rapport C (2020) 6635 final samt EU LIFE-programmet (LifeGRID) och föreslår att GWP-taket på <2 000 ska behållas och gälla för gasblandningar.

*Siemens Energy AB* tillstyrker förslaget till förbud 23 i Annex IV i sin helhet. Enligt dem finns det redan idag ett stort antal leverantörer som använder brytare utan negativ klimatpåverkan. *Siemens Energy AB* framhåller dessutom att en mindre ambitiös f-gasförordning riskerar att styra marknaden mot en ökad användning av PFAS.

Även *Malmö kommun* anser att förslagen är proportionerligt avvägda mellan nytta och förväntade kostnader. Kommunen anser vidare att kommissionen har tagit hänsyn till det geopolitiska läget, genom att ta höjd för ökade utsläpp från till exempel värmepumpar under de närmsta åren. *Länsstyrelsen i Skåne* anser att kraven på kylutrustning borde skärpas ytterligare.

#### **Förslagets omfattning**

Flera instanser anser att förslaget borde vara mer långtgående och omfatta fler verksamheter. *Länsstyrelsen i Örebro län* anser att ytterligare skärpningar behövs för att utsläppen av f-gaser ska minska med 90 procent, enligt IPCC:s skrivning.

*Kemikalieinspektionen* kritiserar att förordningen inte beaktar andra miljökonsekvenser än global uppvärmningspotential. Dessutom påpekar inspektionen att förslaget inte omfattar nedbrytningsprodukter, särskilt hydrofluoroolefiner (HFO), som kan ha hög global uppvärmningspotential.

*Stockholms kommun* anser att undantaget från läckagekontroll för hermetiskt slutna utrustningar i artikel 5.1 ska tas bort, eftersom det finns risk för läckage även för sådan utrustning. *Naturvårdsverket* och *Stockholms kommun* anser även att den mobila sektorn bör inkluderas.

*Naturvårdsverket* motsätter sig att skumplast ska omfattas av det föreslagna kravet på märkning i artikel 12.5 och uppger att det vore tekniskt omöjligt att genomföra.

*Försvarets materielverk (FMV)* och *Försvarmakten* tillstyrker förslaget om att låta undantaget för militär utrustning i förordningen kvarstå.

## Övriga synpunkter

Bland de instanser som har synpunkter på förordningens språk och struktur finns *Naturvårdsverket*, *Svensk Dagligvaruhandel*, *Stockholms kommun*, *Kemikalieinspektionen* och *Brandskyddsföreningen*.

*Naturvårdsverket* och *Svensk Dagligvaruhandel* anser att den lagtekniska strukturen i förslaget behöver ses över och anpassas till de berörda målgrupperna, för att förbättra regelefterlevnaden.

*Stockholms kommun* lyfter att förteckningen över fluorerade växthusgaser i bilagorna I-III inte stämmer överens med de beteckningar som används av tillsynsmyndigheterna och inom branschen, vilket riskerar att försvåra förordningens tolkning och tillämpning. Kommunen påpekar även vikten av tydliga definitioner, inte minst av de tekniska termerna i Annex IV. *Brandskyddsföreningen* anser att referenserna till förordningarna (EG) nr 1497/2007 samt (EG) nr 304/2008 behöver ses över.

Enligt *Stockholms kommun* måste det förtydligas hur förslaget om läckagekontroll i artiklarna 4 och 5 ska tillämpas på blandningar av gaser, för att inte riskera brister i regelverkets praktiska tillämpning och effektivitet. Enligt kommunen bör det framgå att den första kontrollen ska göras i samband med att utrustningen tas i bruk.

*Naturvårdsverket* och *Kemikalieinspektionen* anser att det behöver förtydligas om privatpersoner omfattas av regleringen i artikel 8.4–5. *Naturvårdsverket* föreslår att det görs genom att definitioner av ”fastighetsägare” och ”entreprenör” införs samt att definitionen av ”operatör” förtydligas i artikel 3. *Stockholms kommun* föreslår bland annat att begreppet ”operatör” ersätts med det inom miljörätten mer vedertagna begreppet ”verksamhetsutövare”.

*Länsstyrelsen i Västra Götalands län* är positiva till ett stramare kvotsystem för fluorerade kolväten (HFC), men ser inte hur förslaget skiljer sig från den nuvarande förordningen.

*Länsstyrelsen i Skåne län* påpekar att förslaget till artikel 8.4–5 kommer att få stora konsekvenser för fastighetsägarbranschen samt för bygg- och rivningsbranschen.

*Avfall Sverige* är positiva till förslaget om stärkta producentansvarssystem, i artikel 9. Enligt *Avfall Sverige* kan förslaget bidra till minskade utsläpp i slutet av livscykeln, förutsatt att avfallsregleringen ges en tydlig utformning.

*Kommerskollegium* anser att förslagen om producentansvar (artikel 9) och märkning (artikel 12) riskerar att medföra fragmentering på den inre marknaden, om genomförandet varierar alltför mycket mellan medlemsstaterna. *Kommerskollegium* föreslår därför att kommissionen ska verka för harmonisering av märkningens genomförande samt ges befogenhet att vid behov ta fram ytterligare vägledning för utformningen av producentansvaret.

*Kommerskollegium* efterlyser vidare en analys av förslagets förenlighet med WTO-regelverket, särskilt om förslaget behöver notifieras till WTO i enlighet med TBT-avtalet.

*Sveriges Tvätteriförbund* lyfter att förslaget om att införa förbud nummer 14 den 1 januari 2024 riskerar att leda till att fullt fungerande maskiner behöver skrotas i förtid. Det kan enligt *Sveriges Tvätteriförbund* medföra negativ miljöpåverkan och ökade kostnader för små företag.

*Mobility Sweden* anser att förslaget är för långtgående och skulle medföra alltför höga kostnader och ansträngningar för industrin, som redan befinner sig i ett pressat läge efter covid-19-pandemin och Ukraina-kriget, med energibrist som följd. *Mobility Sweden* menar att åtgärderna för att uppfylla Montrealprotokollet inte bör gå längre än vad som är absolut nödvändigt.

Även *Svensk Dagligvaruhandel* och *NIBE* lyfter de omställningskostnader som förslaget medför. *Regelrådet* rekommenderar att det upprättas en nationell utredning av vilka kostnader förslaget bedöms medföra för svenska företag.

*Jordbruksverket* är positiva till förslaget, men efterlyser en konsekvensbedömning av dess ekonomiska och administrativa effekter för berörda lantbrukare.

*Tullverket* framhåller att förordningens krav bör införas samtidigt som införandet av EU Single Window Environment for Customs (EU SWE-C), för att undvika additionella kostnader som skulle uppstå om regelverken inte samordnas och integreras från början.

## Bilaga I – Förteckning över remissinstanser

### Centrala myndigheter och rådgivande organ

#### Svar:

Arbetsmiljöverket

Boverket

Elsäkerhetsverket

Energimyndigheten

Fortifikationsverket

Försvarets materielverk

Försvarsmakten

Havs- och vattenmyndigheten

Jordbruksverket

Justitieombudsmannen

Kemikalieinspektionen

Kommerskollegium

Konkurrensverket

Konsumentverket

Livsmedelsverket

Läkemedelsverket

Malmö tingsrätt

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB

Naturvårdsverket

Polismyndigheten

Regelrådet

Sjöfartsverket

Skogsstyrelsen

Statens fastighetsverk

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac)

Svenska kraftnät

Trafikverket

Transportstyrelsen

Tullverket

Umeå tingsrätt (mark- och miljödomstolen)

Åklagarmyndigheten

## **Kommuner**

### **Svar:**

Alingsås kommun

Arjeplogs kommun

Dals-Eds kommun

Grums kommun

Hallstahammar kommun

Leksands kommun

Malmö kommun

Norrköpings kommun

Pajala kommun

Stockholms kommun

Umeå kommun

Vilhelmina kommun

Västerås kommun

**Inget svar:**

Gnesta kommun

Gnosjö kommun

Göteborgs kommun

Halmkommuns kommun

Hedemora kommun

Härnösands kommun

Järfälla kommun

Karlshamns kommun

Kungsbacka kommun

Köpings kommun

Ljungby kommun

Lysekils kommun

Motala kommun

Oxelösunds kommun

Robertsfors kommun

Skinnskattebergs kommun

Skövde kommun

Sotenäs kommun

Tanums kommun

Vansbro kommun

Vellinge kommun

### **Länsstyrelser**

#### **Svar:**

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Östergötlands län

Länsstyrelsen i Örebro län



## **Bransch- närings- och arbetsgivarorganisationer**

### **Svar:**

Avfall Sverige

Mobility Sweden (f.d. BIL Sweden)

Brandskyddsföreningen Sverige

Energiföretagen

Svensk Dagligvaruhandel

Svensk sjöfart

Svenska Kyl och Värmepumpföreningen

Svenska Kyltekniska Föreningen

Sveriges advokatsamfund

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR

Sveriges Tvätteriförbund

### **Inget svar:**

Byggindustrierna

IKEM Innovations- och kemiindustrierna

Kemisk Tekniska Leverantörsförbundet

Kyl och Värmepump Importörerna

Livsmedelsföretagen

MRF Motorbranschens Riksförbund

Svensk Handel

Svenskt flyg

Sveriges Bilåtervinnares Riksförbund

Sveriges Fordonsverkstäders Förening (SFVF)

Teknikföretagen

Transportföretagen

Tågföretagen

**Enskilda företag och statliga bolag**

**Svar:**

Incert AB

Vattenfall

**Inget svar:**

ABB

Ahlsell AB

Hitachi Energy Sweden AB

Installations Certifiering i Stockholm AB

Kylma AB

Linde Svergie AB

Refnet AB

Rise AB

Siemens AB

SJ AB

Svensk Brand- och Säkerhetscertifiering AB

Training Parter Nordica AB

### **Intresseorganisationer**

#### **Inget svar:**

Fastighetsägarna

Sveriges standardiseringsförbund

Näringslivets regelnämnd

#### **Svar utöver remiss**

AstraZeneca

Försvarsinspektören för hälsa och miljö

NIBE

Riksförbundet HjärtLung och Astma- och Allergiförbundet

Siemens Energy AB

Svenska institutet för standarder